

Bedre sammen enn hver for seg - Flertallet må brukes

Uttalelse vedtatt på LO i Oslos representantskapsmøte 28. september 2009.

Årets Stortingsvalg sto mellom en nyliberalistisk offensiv anført av Frp, Høyre og delvis Venstre og et rødgrønt alternativ. LO i Oslo er glad for at de rødgrønne er gjenvalgt.

Med den rødgrønne regjeringen oppsto det en ”råk i isen” i forhold til den nyliberale utviklingen. I forrige stortingsperiode ble arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven reddet etter å ha blitt vedtatt forverret av Bondevik-regjeringen. Privatisering av skoler og jernbane ble stoppet. Tiltak mot sosial dumping ble gjennomført. Likestilling av turnus og skiftarbeid som i årevis har vært et viktig kvinnekraft ble vedtatt. De arbeidsløse fikk tilbake feriepengene Bondevik-regjeringen tok fra dem. Kommunene fikk 28,6 milliarder mer til frie midler og 35000 nye årsverk er opprettet. Initiativ ble tatt for kvalitetskommuneprogrammet som et alternativ til privatisering. Foreldre fikk barnehagesatsing med makspris. Krisetiltak sikret arbeidsplasser i bygg og anlegg. Nasjonal kontroll over vannkrafta ble innført. Det er fortsatt mange uløste oppgaver. Målet for kommende periode må være å forsterke disse positive tiltakene og snu den nyliberale trenden.

Helt siden Willoch-regjeringen i 1981 har ulike regjeringer før den rødgrønne, gjennomført en nyliberal politikk. Avreguleringer, a/s-ificeringer, privatiseringer, anbud og konkurranseutsetting er gjennomført i tur og orden. Resultatet er en uregulert kapitalisme med en styrket finanskapital som gir spekulasjon og kriser. Dette igjen gir oftere arbeidsløshet og flere usaklige oppsigelser enn før, samt undergraving av faglige rettigheter. Arbeidslivet brutaliseres. Både antall arbeidsuføre og syke blir varig høyt. Sosial dumping brer seg til stadig flere bransjer. Både forskjellene og relativ fattigdom øker. Likelønnskampen står på stedet hvil. Kort sagt: Utryggheten i arbeidslivet øker.

Frykten for en radikal videreutvikling av denne trenden forklarer fagbevegelsens motstand mot spesielt Høyre og Frp i valgkampen. Deres prosjekt er åpent rettet mot fagbevegelsen og arbeidslivets rettigheter og gir mest skattelette til de som har mest fra før. De er for økt privatisering og vil ha utsalg av statlig eierskap som både vil svekke politisk styring og redusere offentlig velferd.

Økt markedsrett fører til at lov- og avtaleverk blir lettere omgått enn før, fordi mange arbeidsgivere både kan og vil. NHO endrer karakter og motsetter seg for eksempel viktige tiltak mot sosial dumping. Dette undergraver landsomfattende tariffavtaler.

Det er fagbevegelsens styrke som opprettholder de offentlige velferdsordningene, rettigheter i arbeidslivet og en reallønnsutvikling som motvirker økte forskjeller. Endres dette til fordel for arbeidsgiverne, forvitrer den norske modellen.

Den nyliberale orden endrer også det politiske styrkeforholdet. Kompromisser i sosiale spørsmål med Høyre og enkelt ganger Frp, gir dårlige reformer for vanlige folk enn før. Eksempler er sykehusreformen og pensjonsreformen.

EU med sin plattform og politisk høyredominans innen landene, står for en nyliberal kurs. De rødgrønne må si nei til EU-medlemskap, møte ulike EU-direktiv offensivt og slåss for å beholde nasjonale løsninger, samt legge ned veto mot EU-direktiv som truer faglig rettigheter og offentlig velferd.

De rødgrønne må ta innover seg endringer i arbeidslivet og i det politiske styrkeforholdet. De må stå for en konkret politikk som synliggjør et venstresidealternativ og gir et skarpere skille til spesielt Høyre og Frp, samt iverksette nye tiltak som motvirker at fagbevegelsen kommer varig på defensiven.

LOs 41 krav til de politiske partiene og LO i Oslos valgplattform, er avgjørende for en annen politikk som kan skape en mer stabil tilslutning for de rødgrønne. Flere av disse kravene må konkretiseres samtidig som tillitsvalgte og medlemmene aktiviseres.

Skal LO som helhet være pådriver for en konkret politikk må man framstå som en selvstendig kraft. Det betyr økt vekt på egne analyser og krav. LO kan ikke realisere sine mål og ivareta medlemmenes interesser utenom å satse på en ”politisk blokk” av flere partier, slik det har skjedd siden 2005. Et forsøk på i valgsammenheng å gå tilbake til å satse kun på ett parti vil medføre stor frustrasjon i egne rekker, gi en tilbakevending til en nyliberal politikk og en høyredreining i Arbeiderpartiet. Med all sannsynlighet ender det opp i et nyliberalistisk prosjekt anført av Frp og Høyre ved valget i 2013.

LO i Oslo mener det er en viktig oppgave å bli kvitt det nyliberale byrådet som har styrt Oslo altfor lenge. Vi vil framover jobbe for at fagorganiserte i Oslo finner fram til en felles plattform som kan aktivisere tillitsvalgte og medlemmer slik at dette skjer.

LO i Oslo har følgende konkrete krav til en rødgrønn regjeringserklæring:

- Midlertidig ansettelse skal avtales med de tillitsvalgte. Retten til midlertidig ansettelse og inn- og utleie av arbeidskraft må innskrenkes.
- Enklere adgang til allmenngjøring av tariffavtaler og innsynsrett for tillitsvalgte utenom allmenngjøring.
- Heltid må bli en reell rettighet.
- Redusering av åpningstidene i varehandelen.
- Statlig bidrag til likelønnspress ved kommende tarifforhandlinger.
- Lovfestet rett til lærlingeplass.
- Fullføring av etter- og videreutdanningsreformen.
- Studiestøtten må høynes med 10 % til 11 måneder.
- Økt innsats, spesielt innen offentlig sektor, for å gi funksjonshemmede rett til arbeid.
- Sterkere satsing på forsøksordninger med 6-timers dag.
- Økt arbeidsløshetsstrygd.
- Sosialhjelpsetter opp på Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) krav.
- Uføre skal ikke levealderjusteres, skal fortsatt skattes som pensjonister og beholde det behovsprøvde barnetillegget.
- Kraftig økning av kommuneøkonomien.
- New Public Management – Ny offentlig styring kastes i søpla.
- Gjeninnfør politisk styring og folkevalgt kontroll med velferdstjenestene – ingen privatisering eller konkurranseutsetting og nei til anbud i kollektivtrafikken.
- Gratis barnehageplass og skolefritidsordning (SFO)
- Satsing på kvalifisering og norskopplæring av nyankomne innvandrere.
- Styrking av Husbanken med lav rente, satsing på utleieboliger og studentboliger, økning av miljøvennlig boligrehabilitering og midler til kommunene for aktiv tilrettelegging av nye boliger.

- Aktivt statlig eierskap og økt statlig eierskap av bankene for å sikre utlån til næringsliv og enkeltpersoner.
- Flere krisepakker til teknologiutvikling, ny næringsvirksomhet, fornybar energi og reduksjon av CO2 utslipp.
- Forsering av nytt jernbanespor mellom Oslo og Ski samt videreutvikling av Alnabruterminalen nå.
- Norsk støtte i WTO til land som vil subsidiere matproduksjon til eget formål.
- Avvisning av det internasjonale pengefondet krav (IMF) om privatisering og redusering av offentlig velferd for å få kriselån.
- Kamp mot skatteparadis og aktiv innsats for skatt på valutahandel (Tobinskatt)
- Norsk innsats for avskaffelse av atomvåpen og for å hindre rakettskjold i Øst-Europa.
- Norske militære styrker ut av Afghanistan og økt bistand inn.